

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. spalio 10 d.

Po kelių vėlavimų naujos munitinoms skirtos IT sistemos nebus prieinamos iki 2020 m. ES auditoriai išnagrinėjo, kas buvo ne taip

Kaip nurodyta Europos Audito Rūmų ataskaitoje, vėluota įdiegti naujas munitinoms skirtas IT sistemas ES. Nepaisant padarytos pažangos, kai kurios pagrindinės sistemos nebus prieinamos iki 2020 m. termino. Auditoriai teigia, kad įgyvendinant kitą programą reikės atsižvelgti į sukauptą patirtį.

Muitų sąjungos modernizavimas į ES darbotvarkę įtrauktas nuo 2003 m., o pagrindinių IT sistemų diegimas yra svarbus veiksnys. Auditoriai teigia, kad praėjus 15 metų, kai kurios šių sistemų dar nėra įdiegtos.

Europos Komisija įdiegė programą „Munitinė 2020“ siekdama remti muitų sąjungos modernizavimą. Bendras biudžetas, kurio didžioji dalis yra skirta IT gebėjimams stiprinti, sudaro 523 milijonus eurų septyneriems metams. ES apmoka sistemų ES lygmeniu įsigijimo, plėtojimo, diegimo, techninės priežiūros ir kasdienio veikimo išlaidas. Valstybės narės plėtoja sistemas nacionaliniu lygmeniu ir padengia su tuo susijusias išlaidas.

Auditoriai įvertino, ar programa gali padėti įdiegti IT sistemas, kurios būtinos munitinės operacijoms ES tobulinti, ir ar ja užtikrinama, kad šios sistemos būtų diegiamos laiku. Jie taip pat apžvelgė jos projektavimo, stebėjimo ir ataskaitų rengimo tvarką.

Jie nustatė, kad nemažai naujų IT sistemų nebus visiškai įdiegtos iki 2020 m. termino. Sistemos buvo nuolat vėluojama įdiegti, o terminai buvo palaipsniui atidedami. Dėl to, įspėja auditoriai, kyla dar vienas pavojus, kad ir pratęstų terminų nebus laikomasi ir kad jie bus pratęsti net ir po 2025 m.

Pagrindiniai vėlavimus lėmę veiksniai buvo šie: kintanti projektų apimtis, dėl kurios padidėjo sudėtingumas; ES ir valstybių narių skiriami nepakankami išteklių ir ilgas sprendimų priėmimo procesas dėl daugiapakopio valdymo struktūros.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„Muitinės procesų skaitmeninimas ir modernizavimas yra labai svarbūs ES, – teigė už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Eva Lindström. – Tai turėtų padėti ES veikti kaip pagrindinis prekybos blokas, pagerinti ekonominę veiklą ir augimą bei padidinti ES piliečių saugą ir saugumą. Tačiau taip nebus, jei IT terminai bus nuolat praleidžiami ir pratęjami.“

Auditoriai taip pat pažymi, kad Europos Komisija tinkamai nepranešė apie vėlavimus. Programos tikslai ir ataskaitų teikimo tvarka nebuvo tinkami, kad būtų galima stebėti įgyvendinimą, o ataskaitų teikimas nebuvo pakankamai skaidrus. Pradinis diegimas buvo daugiausia decentralizuotas ir skirtas neįgyvendinimo rizikai sumažinti, bet todėl sumažėjo efektyvumas.

ES dabar svarsto kitą septynerių metų muitinės programą, kuri turėtų prasidėti 2021 m. ir kurios siūlomas biudžetas sudaro 950 milijonų eurų. Atsižvelgdami į tai, auditoriai rekomenduoja Europos Komisijai:

- būsiamą muitinės programą aiškiai orientuoti į IT diegimą, nustatant tikslus ir išmatuojamus tikslus;
- tobulinti kiekvieno IT projekto laiko, išteklių ir apimties sąmatas;
- sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimu grindžiamam IT plėtojimui su valstybėmis narėmis ir tarp jų;
- supaprastinti valdymą užtikrinant efektyvesnę ir greitesnę komunikaciją;
- laiku ir skaidriai teikti įgyvendinimo ir išlaidų ataskaitas.

Pastabos leidėjams

Muitų sąjungos esmė yra ta, kad prie valstybes nares skiriančių vidaus sienų netaikomi muitai, o iš trečiųjų šalių importuojamoms prekėms taikomi bendrieji muitai.

ES priklauso nuo efektyvaus prekių judėjimo į muitų sąjungą ir iš jos, taip pat nuo laisvo prekių judėjimo bendrosios rinkos erdvėje. Remiantis naujausiais turimais statistiniais duomenimis, bendras importas ir eksportas sudarė apie 3,7 trilijono eurų. Tai rodo prekybos ir muitų sąjungos svarbą ES klestėjimui. Be to, importo muitai yra svarbi ES pajamų dalis. 2017 m. jie sudarė 20,3 milijardo eurų, t. y. 15 % viso ES biudžeto.

Pagal programą „Muitinė 2020“ finansuojami IT sistemų ES komponentai. Tai turtas (pavyzdžiui, aparatinė įranga, programinė įranga, tinklo jungtys) ir paslaugos, skirtos bendroms ES ir valstybių narių IT sistemoms remti. Valstybės narės turėtų plėtoti susijusius nacionalinius komponentus (ne ES komponentus) ir padengti su tuo susijusias išlaidas.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 26/2018 „Vėlavimai įgyvendinti muitinėms skirtas IT sistemas: kas buvo ne taip?“ paskelbta anglų kalba Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).